

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **11 Ocak 2019**

Sayı : **5966**

7890

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TC. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 08.01.2019

Özgür KARABAT

İstanbul Milletvekili

Resmi Gazete'de 14 Aralık 2018 yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla, Sarı Basın Kartları Yönetmeliği'nde kapsamlı bir değişikliğe gidilmiştir. Cumhurbaşkanlığı kararıyla Sarı Basın Kartı Yönetmeliği'nde yapılan bu değişiklikler incelendiğinde, özgür medyanın olduğu hiçbir ülkede ve demokraside görülmeyen birtakım düzenlemeler söz konusu olmuştur.

Ülkemizde medya çalışanlarına, gazetecilik mesleğini yapanlara verilen basın kartı devlet tarafından veriliyor. Oysa gelişmiş demokratik ülkelerde devletin ne medya ile ne de medya çalışanlarının kimlik kartlarıyla bir ilişkisi yoktur. Bu sorumluluk tamamen meslek örgütleri, gazetecilik sendikaları tarafından yerine getirilmektedir.

15 Temmuz darbe girişiminin ardından, birçok gazetecinin yıllarca bu sektörde çalışarak elde ettikleri basın kartları ne yazık ki keyfi bir şekilde iptal edilmiştir. Yapılan son düzenleme ile artık OHAL ve KHK'lara gerek duyulmaksızın basın kartlarının iptali daha da kolaylaştırılmıştır.

Türkiye ile AB arasında üyelik müzakereleri ve vize serbestisi konusunda en temel sorunların başında basın özgürlüğü problemlerinin geldiği bilinmektedir. Terörle Mücadele Kanunu'nda (TMK) AB kriterleri ekseninde düzenleme yapılması beklenirken başta medya olmak üzere, demokratik hak ve özgürlüklere kısıtlamalar getiren çok sayıda yeni maddenin yönetmeliğe eklenmesi gelecekte bu AB ile ilişkilere olumsuz yansıyacağı değerlendirilebilir.

Yıllardır cezaevlerinde tutuklu gazeteciler için: "Onlar gazeteci değil, terör örgütü üyesi" tezini savunan iktidar, artık dilediği gazetecinin basın kartını iptal ederek "zaten gazeteci değil" savını güçlendirme yolunu seçmiş görünmektedir. Ancak bilinmelidir ki gazetecilik devletin icazetiyle yürütülecek bir meslek değil, etik kurallar, doğruluk, dürüstlük ve vicdan üzerine kurulmuş bir meslektir.

Yine yeni yönetmelikle basın kartı sahibi kişilerin kartları, "Suç işlemeye tahrik, kanunlara uymamaya tahrik, milli güvenlik ve kamu düzenine aykırı davranışlarda bulunmak, vb." gibi muğlak ve çerçevesi belirsiz suçlamalarla basın kartı iptal edilebilecek. Bu durum ise ülkemizde yeni adli sorunların ve haksızlıkların doğmasının önünü açacaktır.

Yeni düzenlemeyle, Basın Kartları Komisyonu'nun üye yapısı da değiştirilmiştir. Önceden, basın işkolunda örgütlü bütün sendikalar komisyonda birer kişiyle temsil edilirken, artık Cumhurbaşkanlığı'nın seçeceği tek bir sendika, Basın Kartı Komisyonu'nda temsil edilecek. Böylece Basın Kartları Komisyonu'nun üye yapısı da devletin çizdiği sınırlara hapsedilmiş oldu! Kuşkusuz bu düzenleme Hükümet'e, "muhalif" gördüğü gazeteci sendikaları ve meslek örgütlerini gerekçe belirtmeksizin "komisyon" dışında bırakabilme yetkisi vermiştir.

Gazeteciler için getirilen bu kısıtlama ve antidemokratik uygulamalara rağmen, meslekle alakası olmayan kamu görevlilerine, bürokratlara basın kartı dağıtılmasının kapsamı ise alabildiğine genişletilmiştir! Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nda görevli personel hatta "hukuk müşaviri" olarak görev yapanlara bile basın kartı verileceği öngörülmüştür.

Buna göre;

- 1- Sarı Basın Kartları Yönetmeliği değiştirilirken herhangi bir meslek birliğinin ya da gazeteci sendikasının görüşü alınmış mıdır?
- 2- Basın sektöründe örgütlü kimi sivil toplum örgütleri, gazeteciliğin resmi gazete yayıncılığına, gazetecilerin de sarayın memuruna dönüştürülmek istendiğini öne sürmüştür, bu değişikliğin basın özgürlüğünü zedeleyeceği görüşüne katılıyor musunuz?
- 3- Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin her alanda söz sahibi olmak, her sektörde tek belirleyen olmak için kullanıldığını düşünüyor musunuz?
- 4- Hükümet'e, "muhalif" gördüğü gazeteci sendikaları ve meslek örgütlerini gerekçe belirtmeksizin "komisyon" dışında bırakabilme yetkisi verilmesini demokratik buluyor musunuz?
- 5- Sarı Basın Kartları Yönetmeliği'nin Avrupa Birliği ile yürütülen müzakerelerde olumsuzluk yaratabileceğini düşünüyor musunuz?
- 6- Gazeteciler için getirilen çok sayıda kısıtlamaya rağmen, meslekle alakası olmayan kamu görevlilerine, bürokratlara sarı basın kartı verilmesinin gerekçesi nedir? Bürokratlara sarı basın kartı verilmesinden ne gibi bir yarar beklenmektedir?
- 7- Ülkemizde toplam sarı basın kartı sahibi kişi sayısı kaçtır? Ülkemizde kamu personeli ya da bürokrat olup sarı basın kartı sahibi olan kişi sayısı kaçtır?
- 8- Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS), Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD) ve Uluslararası Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) gibi saygın meslek örgütleri bu düzenlemeyi eleştirmiş ve antidemokratik olarak değerlendirmiştir. Bu anlamda eleştiriler doğrultusunda yönetmelikte değişikliğe gidilmesi düşünülmekte midir?